

прѣзъ които сж станали толкова много събития, щото могат да се изтриятъ отъ лицето на земята и най-якитѣ и непоколебими спомени и монументи; 2. културата на тогавашнитѣ българи не е била толкова развита, та тѣ да се заловятъ да зидатъ гробове за своитѣ царе; 3 нека си спомнимъ, какви бѣха врѣмената: Петъръ и Асѣнъ прѣкараха живота си въ битки и походи, докато оздравятъ положението на отечеството си. Щомъ се върнаха въ Търново, вътрѣшни размирици скратиха живота имъ: Асѣнъ падна убитъ отъ ножа на Иванка въ 1196 г., а Петъръ биде прободенъ отъ Ивановъ привърженикъ. Тѣй злополучно свършили живота си, тѣ не могатъ да бждатъ погребени въ зидани и приготвени отъ порано гробници, както може да се мисли.

Като се прѣдполагаше, че и по други мѣста въ черковата ще има гробове, разкопа се въ главната частъ отдѣсно и отлѣво, малко по-назадъ отъ Василева гробъ. И отдѣсно, като гледате къмъ олтара, се откри гробъ и кости, а отлѣво нѣщо като кладенецъ. Въ разкопаниа гробъ се намѣриха нѣкои нѣща, които ни показватъ, че тукъ е било погребено важно лице. Намѣри се златенъ прѣстенъ съ диаметръ по малкъкъ отъ два сантиметра. Вижда се, че тоя прѣстенъ трѣбва да е зтоялъ на женски прѣстъ. Прѣстенътъ нѣма изтънчена обработка. Има червено, хубаво скжпо камъче, заобикодено съ осемъ малки камъченца, отъ които повечето изпадали. Освѣнъ това, намѣриха се около 7—8 малки сребърни петелки-копчета. Види се, лицето е било облѣчено въ скжпа мантия, и тия петелки сж служили за копчета. Петелкитѣ сж кълбообразни, малко продълговати, кухи вътрѣ и много тънки. На голѣмина сж колкото дребенъ лѣшникъ. Въ прѣстѣта между дъскитѣ се намѣриха слѣди отъ прогнила копривена съ златна тъканъ дреха, отъ което ясно личи, че лицето е било облѣчено въ скжпоцѣнно облѣкло. Не стоятъ ли прѣдъ насъ коститѣ на Мария—злополучната дъщеря Асѣнова, която загина тѣй трагиче-